

Vergaderjaar 2022–2023

36 045

Situatie in de Oekraïne

Nr. 118

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 november 2022

Graag informeer ik u, zoals verzocht tijdens de procedurevergadering van de commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking van 6 oktober jl., over de wederopbouwconferentie over Oekraïne die op 25 oktober in Berlijn plaats heeft gevonden.

Duitsland organiseerde deze *International Expert Conference on the Recovery, Reconstruction and Modernisation of Ukraine* in zijn hoedanigheid van G7 voorzitter samen met Oekraïne en de Europese Commissie. Naast de Duitse bondskanselier Scholz, gaven ook de Oekraïense president Zelensky (online), premier Shmyhal en Commissievoorzitter Von der Leyen een openingsspeech. De meeste landen waren op ambtelijk niveau vertegenwoordigd, waaronder ook Nederland.

In de aanloop naar de conferentie verscheen een gezamenlijk opiniestuk van de Duitse bondskanselier en de voorzitter van de Europese Commissie.¹ Hierin pleitten zij voor een Marshallplan voor Oekraïne. Naast dit Marshallplan voor wederopbouw kondigde Von der Leyen vrijdag 21 oktober jl. al aan dat de Europese Commissie van plan is om Oekraïne volgend jaar van EUR 1,5 miljard per maand aan liquiditeitssteun te voorzien. Een Commissiemededeling hierover wordt medio november verwacht.

De bijeenkomst in Berlijn was niet bedoeld als donorconferentie, maar was opgezet om experts uit verschillende disciplines en achtergronden bijeen te brengen om te horen hoe zij de herstel- en wederopbouwopgave van Oekraïne zien.

De conferentie bestond uit vijf deelsessies: 1. *Lessons from recovery efforts of the past*; 2. *Recovery and its financing*; 3. *Institutional transfor-*

¹ *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, maandag 24 oktober 2022.

mation, good governance and inclusiveness; 4. Macroeconomic and financial stability en 5. Industrial policy and sustainable development.

In de high level openingssessie werd het idee van een Marshallplan bediscussieerd, waarbij de volgende uitgangspunten werden benoemd: eigenaarschap van Oekraïne, voorspelbare financiering, een inclusieve coördinatiestructuur en het principe van *building back better*. Premier Shmyhal gaf aan dat acht maanden van oorlog onvoorstelbaar leed en schade hebben aangericht. In verschillende interventies werd dan ook aangedrongen op het inzetten van bevroren Russische tegoeden voor herstel en wederopbouw.

Van Oekraïense zijde werd door President Zelensky, Premier Shmyhal en Minister van Financiën Marchenko de urgentie van financiering en het belang van voorspelbaarheid onderstreept. De nodige aandacht ging uit naar het goed verwerken van *lessons learned* uit eerdere ervaringen met wederopbouw – na verwoestende oorlogen of grote natuurrampen – elders in de wereld (Irak, Afghanistan, Indonesië en Haïti) om te komen tot een zo effectief mogelijke aanpak in Oekraïne en een transparante structuur voor besteding van (donor)gelden.

Bij de conferentie werd ook duidelijk dat er ten aanzien van de coördinatie van de steun en herstelopgave voor Oekraïne meerdere ideeën zijn, waarbij naast de Oekraïense overheid een leidende rol voorzien is voor de G7 dan wel voor de EU. Daarbij is het nog de vraag hoe precies en waar de coördinatiestructuur wordt opgezet. President Zelensky gaf aan graag een coördinatieformat te zien voor financiële steun, zoals de *Ukraine Defense Contact Group* (UDCG) dat is voor militaire steun.

Op 19 oktober jl. organiseerde ik in Den Haag een bijeenkomst voor bedrijfsleven en maatschappelijk middenveld om hen te betrekken bij de wederopbouw van Oekraïne. Bij de conferentie in Berlijn werd duidelijk dat landen als Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Estland ook een dergelijke bijeenkomst hebben georganiseerd.

De komende tijd zal verder worden gesproken over de coördinatiestructuur voor de wederopbouwopgave in Oekraïne, alsmede de rol die de EU hierop zal innemen. Nederland blijft zich in EU-verband actief inzetten voor een inclusieve coördinatiestructuur gericht op een overkoepelend wederopbouwplan en het effectief besteden van middelen voor de implementatie en uitvoering hiervan. Hiermee wordt invulling gegeven aan motie Amhaouch.² Ook is Nederland van plan zijn *fair share* te leveren voor *winterization* en zal het kabinet eenzelfde inzet ook bij haar internationale partners bepleiten. Daarnaast zal Nederland, cf. motie Piri, zich inzetten voor voorspelbare en adequate financiering voor Oekraïne en uw kamer informeren zodra op dit vlak nieuwe ontwikkelingen gedeeld kunnen worden.³

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.N.A.J. Schreinemacher

² Kamerstuk 21 501-20, nr. 1768.

³ Kamerstuk 21 501-20, nr. 1829.